

RTU studiju kurss "Alternatīvās un augmentatīvās komunikācijas metodes"**0R000 Rēzeknes akadēmija****Vispārējā informācija**

Kods	RA0625
Nosaukums	Alternatīvās un augmentatīvās komunikācijas metodes
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācītspēks	Māriņa Rozenfelde - Doktors, Asociētais profesors
Mācītspēks	Ilona Saule - Pasniedzējs Irita Kovaļska - Pasniedzējs
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 3.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Studiju kurss sniedz ieskatu studentiem par alternatīvajām un augmentatīvajām komunikācijas metodēm, to izmantošanas iespējām bērniem ar dažādiem komunikācijas traucējumiem. Studiju kursā tiks dota iespēja izzināt alternatīvās komunikācijas, dažādas stratēģijas, rīkus un tehnoloģijas runas papildināšanai vai aizvietošanai, personām ar verbālās saziņas grūtībām. Īpaša nozīme tiek pievērsta runas, valodas un komunikācijas iespēju izvērtēšanai un individuālo palīg līdzekļu izmantošanas izvērtēšanai un sagatavošanai.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju kursa mērķis – veicināt studentu izpratni par alternatīvās un augmentatīvās komunikācijas nozīmi runas, valodas un komunikācijas nodrošināšanai. Uzdevumi: Nostiprināt studentu zināšanas par daudzveidīgām alternatīvajām un augmentatīvajām komunikācijas metodēm un veidiem; Iepazīstināt studentus ar komunikācijas veidu izmantošanas iespējām un izvēli bērniem ar smagiem komunikācijas traucējumiem; Sekmēt studējošo izpratni par attēlu apmaiņas komunikācijas sistēmas izmantošanu pamatprincipiem; Veicināt studentu izpratni par logopēda, speciālā pedagoga sadarbības nozīmīgumu ar ģimenēm vai aprūpētājiem; Ar gadījumsituācijas analīzes starpniecību, sekmēt studējošo problēmās balstīta mācīšanās, veicinot kognitīvo, sociālo, emocionālo un pašattīstības prasmju izkopšanu.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Referāta „Attēlu apmaiņas komunikācijas sistēma” izstrāde. Vienkāršu komunikācijas kartīšu sistēmas izveidošana konkrētam bērna vajadzību līmenim? Sagatavot komunikācijas mapes bērniem ar autiskā spektra traucējumiem. Referāts “Tehnoloģijas un alternatīvā komunikācija” Izglītojamo komunikāciju prasmju izvērtējums, alternatīvā komunikāciju veida atpazīšana, novērtēšana, ieteikumu un rekomendāciju sagatavošana. Sagatavot Teikumu lentas bērniem ar smagiem valodas traucējumiem.
Literatūra	1.Bethere, D., Līdaka, A., Plostniece, A., Ponomarjova, J., Striguna, S. (2013). Metodiskais materiāls pedagogiem darbam ar izglītajiem, kuriem ir autisms. Pieejams: https://talakizglitiba.visc.gov.lv/spec/course/view.php?id=9 2.Burkhart, L. J. Total Augmentative Communication in the Early Childhood Classroom. Finland: PaajarvenKunta-Ytymaa. 3.Dockrell, J. & Messer, D. (1999). Children's language and Communication Difficulties. Understanding, Identification and Intervention. Cassell London and New York. 4.D&Mirenda P. (1998). Augmentative and Alternative Communication: Management of severe communication disorders in children and adults. London: Paul H. Brookes 5. Falka, Č. (2003) Piktogramu praktiskais pielietojums. Rīga: Velku Fonds 6.Goransone, K. (2001). Kā attīstās sapratne par realitāti? Rīga: Rasa ABC 7.Huhtanena, K. (2002). Runu atbalstošas un aizstājošas komunikācijas metodes Somijā gadsimtu mijā. Rīga: Rasa ABC. 8.Jeffress, M. S. (Editor) (2017). Pedagogy, Disability and Communication: Applying Disability Studies in the Classroom (Interdisciplinary Disability Studies) 1st Edition, Kindle Edition 9.Landrāte, E., Tūbele, S. (2011). Autisms un saskarsme. Rīga: Raka. 10.Tetzchner, S. von, Grove, N. (2002). Augmentative and Alternative Communication: Developmental Issues 11. https://isaac-online.org/english/publications/aac (International Society for Augmentative and Alternative Communication) 12. Augmentative and Alternative Communication (Official Journal of isaac) 13. Ako-info Nr.1, 2, 3, 4 14. AAC Augmentative and Alternative Communication. Quarterly magazine of ISAAC. Williams & Wilkins, Baltimore. (Žurnāls)
Nepieciešamās priekšzināšanas	Nepieciešamas priekšzināšanas vispārējā un speciālajā psiholoģijā un pedagogijā attiecībā uz biežāk sastopamajiem attīstības traucējumiem, kuri ierobežo spēju komunicēt.

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienē studijas		Nepilna laika neklātienē studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
Alternatīvo un augmentatīvo metožu iedalījums, principi.	6	4	3	10
Alternatīvo un augmentatīvo metožu veidi, izmantošanas iespējas un izvēle bērniem ar smagiem komunikācijas traucējumiem	6	4	3	10

Alternatīvo metožu izvēle bērniem, kam ir dizarija, anartrijs, afāzija, autisms, garīgās attīstības un citi traucējumi	6	5	3	10
Alternatīvo komunikācijas metožu izvēles izvērtējuma metodika	4	12	1	13
PECS satura aspekti nerunājošiem bērniem	5	12	1	13
Logopēda, speciālā pedagoga sadarbība ar ģimenēm vai aprūpētājiem	5	12	1	13
Kopā:	32	49	12	69

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
ZINĀŠANAS - studējošais spēs kritiski izvērtēt alternatīvo un augmentatīvo komunikācijas metožu izmantošanas iespējas un praktiski izmantot tās ikdienas praksē; - spēs izprast likumsakarības primāro traucējumu un atbilstošo komunikācijas metožu izmantošanas iespējas - spēs demonstrēt padziļinātas zināšanas par jaunāko tehnoloģiju (alternatīvās komunikācijas vajadzībām) izmantošas pieredzi Latvijā un Eiropā	Individuālie semināri (katrā tematiskā blokā) kontekstā ar noslēguma darbu.
PRASMES - spēs plānot un veikt radošu inovatīvu pedagoģisko darbību, ievērojot individuālās attīstības īpatnības un vajadzības izglītojamiem ar smagiem komunikācijas traucējumiem; - prātīs diskutēt par attiecīgajiem jautājumiem profesionālajā vidē un sabiedrībā kopumā; - prātīs uzņemties atbildību un iniciatīvu veicot darbu komandā.	Starppārbaudījums – ar gadījumsituācijas analīzes starpniecību, teorētiski un empīriski izvērtēt alternatīvās komunikācijas veidu bērniem ar dažāda veida traucējumiem
KOMPETENCE - būs kompetenti veidot atbilstošu (emocionāli drošu un uz sadarbību vērstu) mācību vidi; - spēs pieņemt lēmumus un risināt problēmas; - spēs izvērtēt savas profesionālās darbības ietekmi.	Noslēguma darbs: teorētiskā ieskaite par iegūtajām zināšanām studiju kursa apgūvē.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
6 praktiskie darbi un aktīva dalība semināros (katrs 5% apmērā).	30
2 augmentatīvās un alternatīvās komunikācijas materiālu izstrādes.	30
Teorētiskā ieskaite	40
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	3.0	16.0	16.0	0.0		*	